

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC768

Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1386

datum uitspraak 02/11/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te Breda,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 26 januari 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 8 december 2015 met zaaknummer 2015W1386, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 7 januari 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 25 april 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Bij brief d.d. 10 mei 2016 is door mr. Nijssen namens verzoeker de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd. Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brief d.d. 17 juni 2016 gereageerd. Van de zijde van verzoeker is voorts bij wijze van repliek ontvangen de brief van mr. Nijssen d.d. 28 juni 2016. Mr. Baetens heeft daarop bij wijze van dupliek namens verweerder gereageerd bij brief van 4 juli 2016.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een arbeidersgezin met [aantal] kinderen, waarvan hij de één na jongste was. De ouders van verzoeker waren katholiek en het gezin ging iedere week naar de kerk. Verzoeker bezocht vanaf [jaartal] tot [jaartal] de [basisschool] in [plaats]. Toen klager in de [rangtelwoord] klas zat, kwam pater [burgerlijke naam aangeklaagde] alias pater [bijnaam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) op een dag de klas in en vroeg verzoeker om misdienaar te worden. Verzoeker is vanaf [jaartal] tot en met het [jaartal] misdienaar geweest en gedurende die [aantal] jaren veelvuldig door [aangeklaagde] seksueel misbruikt. Het misbruik ging gaandeweg steeds verder. Het begon met strelen en betasten van verzoeker, terwijl hij bij [aangeklaagde] op schoot moest zitten en de handtastelijkheden steeds meer seksueel getint werden, waarbij [aangeklaagde] met zijn hand in de broek van verzoeker ging. Bij wijze van beloning kreeg verzoeker na afloop chocolade van [aangeklaagde]. Dit misbruik vond meer-malen per week plaats.

Tijdens de latere jaren van het misbruik - tijdens de brommertripjes waarbij in bosjes werd gestopt - moest verzoeker zijn broek naar beneden doen en betastte [aangeklaagde] de penis van verzoeker. [aangeklaagde] betastte zichzelf dan ook en begon zwaarder te ademen. In de laatste twee jaar van het seksueel misbruik moest verzoeker mee naar de slaapkamer van [aangeklaagde]. Daar kleepte [aangeklaagde] zich uit op zijn onderbroek na. Verzoeker moest zich helemaal uitkleden. [aangeklaagde] betastte verzoeker overal en tongzoende met hem. Ook probeerde [aangeklaagde] verzoeker af te trekken. Dit lukte niet. [aangeklaagde] was zelf aan het masturberen. Dit is vijf tot tien keer gebeurd.

Verzoeker durfde (uit schaamte en omdat hij niet aan het misbruik kon ontsnappen) thuis niet te praten over hetgeen [aangeklaagde] hem aandeed. Er werd thuis niet over seks of emoties gesproken en bij tijd en wijle dacht verzoeker dat het zo hoorde, dat hij met een oudere man dergelijk contact had. Nadat verzoeker na een brommertripje op een keer verward en te laat thuis kwam, heeft hij op vragen van zijn moeder haar toch verteld wat er was gebeurd. Zijn moeder raakte hevig geëmotioneerd en ontstak in woede. Verzoeker is vervolgens op instigatie van zijn moeder naar [aangeklaagde] teruggaan om te vertellen dat hij nooit meer zou komen, waarop [aangeklaagde] panisch reageerde. Binnen het gezin is vervolgens hier nooit meer over gesproken, waardoor verzoekers gezinsleden jarenlang in de veronderstelling hebben geleefd dat het maar een eenmalig incident was geweest, terwijl het seksueel misbruik in werkelijkheid zes jaar had geduurd.

Verzoeker was ten tijde van de aanvang van het misbruik negen jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie bij nader inzien dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. De Compensatiecommissie komt tot de indeling in categorie 4, gelet op het feit dat sprake is geweest van stelselmatig tongzoenen bezien in het licht van het overige, ook als ernstig en langdurig aan te merken seksueel misbruik.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 4.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief d.d. 25 april 2016 is namens verzoeker bij brieven van 10 mei en 28 juni 2016 (beide opgesteld door mr. Nijssen), de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker heeft in totaal zo'n [aantal] jaar langer gedaan over zijn [soort] studie. Twee jaar wijkt verzoeker aan het vervroegd overlijden van zijn [familielid]. De andere twee jaar wijkt verzoeker aan de psychische gevolgen van het seksueel misbruik dat hem jarenlang is aangedaan.

Verzoeker zou - in de hypothetische situatie dat hij niet seksueel zou zijn misbruikt - namelijk zo'n twee jaar eerder zijn [soort] studie in [plaats] hebben afgerond en twee jaar eerder op de arbeidsmarkt zijn toegetreden, dan thans in zijn leven het geval is geweest. Hierdoor heeft hij inkomsten gederfd en minder pensioen opgebouwd. De daardoor geleden vermogensschade wordt begroot op €88.266,--.

Daarnaast heeft verzoeker ten gevolge van het seksueel misbruik geleden aan een aantal psychosomatische klachten. Ook heeft het seksueel misbruik zijn sporen nagelaten in zijn persoonlijke leven en is hij reeds op jonge leeftijd daarvoor onder psychologische behandeling geweest.

Verzoeker wenst aanspraak te maken op een compensatievergoeding voor zowel de geleden materiele als de immateriële schade. Voorts brengt verzoeker onder de aandacht dat de lange duur van het verzoeker aangedane misbruik en de ernst van de gevolgen ervan kunnen leiden tot het oordeel dat sprake is van uitzonderlijk seksueel misbruik.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brieven van 17 juni en 4 juli 2016 gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld.

Wat betreft de vermogensschade stelt mr. Baetens namens verweerder dat verzoeker weliswaar heeft gesteld dat de twee jaar studievertraging zijn te wijten aan het onderhavige seksueel misbruik, maar dat dit op geen enkele wijze is gedocumenteerd of nader is onderbouwd, waardoor de gestelde vermogensschade niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan. Daarbij merkt mr. Baetens ook op dat verzoeker zijn [middelbare school] kennelijk wel zonder vertraging heeft afgerond.

Mr. Baetens plaatst voorts kanttekeningen bij de wijze waarop de vermogensschade is berekend, omdat - aldus mr Baetens - daarbij niet het eindsalaris van verzoeker als uitgangspunt kan worden genomen. Mr. Baetens concludeert derhalve dat een indeling in categorie 3 in dit geval passend is en dat geen sprake is geweest van een indeling door de Compensatiecommissie als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder aangedragen argumenten, beoordeeld.

4.6 Allereerst wenst de Compensatiecommissie op te merken dat het onderhavige seksueel misbruik gedurende een lange periode frequent is aangedaan en daarmee als ernstig is te beschouwen, zeker ook in het licht van het feit dat verzoeker een jong kind was dat in zijn vormende jaren beschadigd is geraakt in zowel zijn lichamelijke maar ook in zijn psychische integriteit. Het is dan ook bewonderenswaardig dat hij desondanks zijn [middelbare school] zonder vertraging heeft weten af te ronden. Aansluitend is hij in [jaartal] in [plaats] aan een [soort] studie begonnen. In [jaartal] is zijn [familielid] plotseling overleden, waarna verzoeker

in [jaartal] zijn studie heeft afgerond, zo valt af te leiden uit de overgelegde diploma's en getuigschriften.

De Compensatiecommissie merkt allereerst op dat in die jaren studenten gemiddeld genomen langer over hun studie deden dan heden ten dage. Daarbij komt dat het overlijden van verzoekers [familielid] - zo erkent verzoeker ook - heeft geleid tot vertraging. Voorts zijn er geen bewijsstukken overgelegd op basis waarvan zonder gerede twijfel geconcludeerd kan worden dat de (psychische) gevolgen van het seksueel misbruik hebben geleid tot studievertraging. Dit neemt niet weg dat de door verzoeker beschreven psychische gevolgen op zich zelf genomen invoelbaar en goed denkbaar zijn, aldus de Compensatiecommissie.

Zelfs als door de Compensatiecommissie één jaar studievertraging ten gevolge van het seksueel misbruik zou worden aangenomen, dan overschrijdt de daardoor geleden vermogensschade echter nog niet de grens van 'substantiële' vermogensschade, die op basis van de Compensatieregeling in acht moet worden genomen (zie pagina 10 van de Toelichting op de Compensatieregeling).

Alles afwegend kan de Compensatiecommissie onder deze omstandigheden niet komen tot het advies de gestelde vermogensschade te vergoeden.

4.7 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde over 'substantiële vermogensschade' op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen die de ernstige inbreuk op de lichamelijke en psychische integriteit van verzoeker hebben gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en met name ook de duur en frequentie van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, alsmede van de persoonlijke gevolgen ervan voor verzoeker. Deze aspecten betreft de Compensatiecommissie bij de vaststelling van de hoogte van het te adviseren bedrag aan smartengeld. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om het hoogste bedrag binnen categorie 4, te weten een bedrag van €25.000,-- aan verzoeker te betalen.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.149,93 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand - gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling - voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €25.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 02/11/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter